

ת"פ 47173/01/16 - מדינת ישראל נגד שם טוב דרי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 47173-01-16 מדינת ישראל נ' דרי

לפני כבוד השופטת דנה אמיר

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם שם טוב דרי

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד אלכס ישראלוב

ב"כ הנאשם עו"ד שביט

הנאשם בעצמו

גזר דין

רקע ותמצית כתב האישום

1. הנאשם הורשע ביום 24.9.2017, במסגרת הסדר דיוני ובהתאם להודאתו בביצוע העבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן: החזקת אגרופן שלא למטרה כשרה לפי סעיף 186 (א) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") ונהיגה פוחזת של רכב לפי סעיף 338 (א)(1) לחוק העונשין.
2. כמפורט בכתב האישום המתוקן, בתאריך ה- 10.4.2014 בשעה 00:30 או בסמוך לכך ברחוב הסוללים בתל אביב, הבחינו שוטר ומתנדב בנאשם כשהוא יושב על אופנוע מונע והתקדמו לכיוונו. הנאשם החל בנסיעה מהירה לעברם באופן שכמעט פגע בהם ועלה על המדרכה. השוטר והמתנדב חזרו לרכבם והחלו במרדף אחרי הנאשם אשר נסע על רחוב הסוללים, השוטר כרז לנאשם לעצור, אך הנאשם המשיך בנסיעה מהירה בצומת דרך השלום ודרך הנוער. השוטר הצליח לחסום את נתיב הבריחה של הנאשם ברחוב עליית הנוער. במעשיו, נהג הנאשם ברכב בדרך נמהרת או רשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם או לגרום לו חבלה. בקטנוע עליו רכב הנאשם החזיק הנאשם באגרופן מחוץ לתחום ביתו או חצריו ולא הוכיח כי החזיקו למטרה כשרה.
3. במעמד הצגת ההסדר בבית המשפט, ביום 24.9.2017 תוקן כתב האישום כאמור טרם הודיית הנאשם. הצדדים לא הגיעו להסכמה עונשית אך הסכימו כי יוזמן תסקיר לעונש בעניינו של הנאשם.

תמצית תסקירי שירות מבחן

4. בתסקיר ראשון נושא תאריך 22.2.2018 (להלן: "התסקיר הראשון") פורט כי הנאשם בן 38, גרוש ואב לשני ילדים בני 6 ו-9 אשר עובד בשנה האחרונה כשכיר ברשת מזון מהיר. התסקיר מתאר את מהלך חייו של הנאשם מפיו והתחברותו לחברה שולית המעורבת בפלילים עוד מנערותו. לפי דברי הנאשם עד לגיל 29 ניהל אורח חיים

עמוד 1

שאינו נורמטיבי ואף ריצה מאסרים חוזרים. עוד לדבריו בין השנים 1999-2004 היה מכור לסמים ונגמל מהשימוש בהם באופן עצמאי. כיום לטענתו לא צורך חומרים משני תודעה ובבדיקת שתן שמסר ב- 7.2.18 לא נמצאו שרידי סמים. עוד הוסיף כי מאז הולדת בנו הבכור החליט לנהל אורח חיים נורמטיבי ומאז שחרורו ממאסרו האחרון, בשנת 2010, עבד כעצמאי במספר תחומים על מנת לשלם מזונות. כיום עובד לדבריו כאמור כשכיר ברשת מזון מהיר. שירות המבחן מציין את עברו הפלילי המכביד של הנאשם, שמעורבותו בפלילים החלה בגיל 16, הכולל עבירות בתחומים שונים בניהם אלימות, סמים, נשק, שבל"ר ורכוש. בגין עבירותיו ריצה מגוון עונשים בהם שני עונשי מאסר בעבודות שירות וחמישה עונשי מאסר בפועל, מתוכם עונש בן 28 חודשים. לדבריו במאסרו האחרון בשנת 2010 החל בהליך שיקום והשתלב בקבוצת ניהול שליטה בכעסים ולימודי בסיס.

5. באשר לעבירות מושא התיק דנן מציין שירות המבחן כי לטענת הנאשם ברח מהשוטרים על גבי האופנוע באופן לא זהיר בשל חשש ומתוך תחושות מצוקה, כיוון שאלה לא הזדהו בפניו כשוטרים והוא סבר שהמדובר בעבריינים. לדבריו, כאשר שמע את צופרי המשטרה עצר את האופנוע. באשר להחזקת האגרופן טען כי ייתכן והוא שייך לאחד מפני משפחתו אשר משתמשים באופנוע וכי ראה אותו מספר ימים קודם למעצרו ולא ייחס לו חשיבות. התרשמות שירות המבחן היא כי לצד הודאתו בביצוע העבירות מתקשה הנאשם לבחון את מעשיו באופן ביקורתי ונוטה לצמצם את חומרתם. בנוסף ההתרשמות היא שהנאשם חווה עצמו כקורבן של התנהלות גורמי אכיפת החוק בקשר לכתב האישום. עוד צוין כי תיאורו את העבירות מבטא התנהלות אימפולסיבית והישרדותית ומעלה ספק בנוגע לקשריו עם גורמים עבריינים כיום.

6. לדעת שירות המבחן התנהגותו העבריינית של הנאשם סיפקה לו תחושת ערך ושייכות כשלדבריו, במהלך השנים האחרונות שינה דרכו והחל לנהל אורח חיים שומר חוק. באשר לגורמי הסיכון ציין שירות המבחן את עברו הפלילי המכביד של הנאשם, את קשייו לנהל אורח חיים יציב במישור המשפחתי והתעסוקתי, את נטייתו לצמצם את חומרת מעשיו והשלכת אחריות למעשיו על גורמים חיצוניים לצד הקושי לבקר את התנהגותו. שירות המבחן התרשם כאמור כי התנהגותו הכוללת בריחה מגורמי אכיפת החוק ונשיאת אגרופן מעלים חשש למעורבות רחבה יותר בפלילים. גורמי סיכון נוספים הם קשרי עבר נרחבים עם עבריינים, דפוסי התנהגות אנטיסוציאליים עליהם ניתן ללמוד מהיותו בעל עבר פלילי במגוון עבירות והתמכרות לסמים בעבר. באשר לגורמי הסיכון לשיקום ציין שירות המבחן כי בשנים שקדמו לביצוע העבירות מושא התיק הנדון נמנע הנאשם ממעורבות חוזרת בפלילים. כן ציין את העובדה שהנאשם תיאר יציבות תעסוקתית בשנה האחרונה והביע שאיפה לחיים נורמטיביים במרכזם תפקידו כאב וכמפרנס. לאור המפורט הערכת שירות המבחן היא כי קיים סיכון גבוה למעורבות חוזרת של הנאשם בפלילים. יחד עם זאת, ככל שיתמיד בשגרת חייו, ימנע מצריכת סמים וישמור על יציבות תעסוקתית הסיכון הנשקף ממנו יפחת. שירות המבחן לא התרשם כי הנאשם מבטא נזקקות טיפולית וציין כי הנאשם אינו בשל להירתם לתהליך. עוד ציין שירות המבחן כי אינו בא בהמלצה להעמדת הנאשם בצו מבחן לאור שלילתו נזקקות טיפולית.

7. בנסיבות אלה המלצת תסקיר שירות מבחן היא כי לא תבוטל הרשעתו של הנאשם וכי יוטל עליו עונש מוחשי של מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות, אשר מחד יציב מסר מציב גבול עבורו ומאידך יעודד אותו להמשיך במגמה החיובית בה החל בשנים האחרונות, לצד מאסר מותנה. עוד מציין שירות המבחן כי להערכתו עונש של מאסר בפועל יעמיק את דפוסיו העבריינים של הנאשם ויפגע בהליך השיקומי בו הוא מצוי.

8. לבקשת הסנגורית, ולאור דבריה בדיון אשר התקיים ביום 26.2.2018 לפיהם הנאשם לא הבין מהותו של צו מבחן בעת עריכת התסקיר הראשון, לאור שיחה שערכה לדבריה עם קצינת המבחן, הוריתי על קבלת תסקיר משלים בעניינו. ביום 12.4.2018 התקבל תסקיר נוסף בעניינו של הנאשם (להלן: "**התסקיר שני**") שם פורט כי הנאשם לא התייצב לפגישה אשר תואמה. שירות המבחן הבהיר כי אינו מוצא טעם להעמיד את הנאשם בצו מבחן לאור

ההתרשמות מיכולתו הנמוכה של הנאשם להירתם לקשר, כמו גם חוסר שיתוף הפעולה שלו. בנוסף, הבהיר שירות המבחן, כי גם אם יומלץ בסופו של יום על העמדת הנאשם בצו מבחן לא יהיה בכך כדי לשנות את ההמלצה העונשית אשר ניתנה בעניינו.

9. לאחר שהוגשה בקשה על ידי ב"כ הנאשם המפרטת כי הנאשם שהה בחו"ל ועל כן לא נפגש עם שירות המבחן עובר לעריכת התסקיר השני, ובהסכמת המאשימה, התבקש והתקבל תסקיר משלים נוסף בעניינו של הנאשם. בתסקיר השלישי שנערך ביום 11.6.2018 (להלן: "**התסקיר השלישי**") צוין כי לדבריי הנאשם שומר על יציבות תעסוקתית מזה למעלה משנה. הנאשם תיאר את קשריו עם גרושתו וילדיו כטובים. הנאשם הביע חשש כי יאבד את מקום עבודתו אם ייגזר עליו עונש מאסר בפועל וכי יתקשה למצוא עבודה בעתיד בשל עברו הפלילי, וכן חשש שבמצב כגון זה יהיה מעורב שוב בפלילים לשם השגת רווחים קלים. בנוסף תיאר עייפות מאורח החיים העברייני ורצונו להתמודד עם קשייו. שירות המבחן פירט כי הנאשם התקשה שוב לגלות אחריות לביצוע העבירות או לבחון עצמו באופן ביקורתי ושב והעריך את הסיכון הנשקף ממנו כגבוה. בנסיבות אלה חזר על המלצתו באשר לעונש. לצד זאת, לאור הרצון שהביע להיעזר בשירות המבחן כגורם מפקח והחשש למעורבות חוזרת בפלילים ככל שיאבד את מקום עבודתו, המליץ שירות המבחן על העמדת הנאשם בצו מבחן למשך שנה, במסגרתו יוזמן לשיחות פיקוח ומסירת דגימות לגילוי שרידי סם וככל שתחול רגרסיה במצבו, יבחן הצורך בשילובו בטיפול.

טיעוני המאשימה לעונש

10. ב"כ המאשימה הפנה לפגיעה בערכים המוגנים מביצוע העבירות, הפנה לנזק הפוטנציאלי הגלום במעשי הנאשם וטען כי במעשיו סיכן הנאשם חיי אדם בנסיעתו המהירה, ובכלל זאת את השוטרים וכלל ציבור המשתמשים בדרך, תוך שהדגיש כי הגם שניתנה לו ההזדמנות, בחר הנאשם שלא לעצור. בנוסף, הפנה להחזקת האגרון על ידי הנאשם, לגביו לא ניתן לטעון כי הוחזק למטרה כשרה תוך שהציג את האגרון וסוגו. לעמדת ב"כ המאשימה יש לקבוע מתחם ענישה אחד בגין שתי העבירות אשר בוצעו, נהיגה פוחזת והחזקת אגרון, והוא בין 10 חודשים ל- 20 חודשי מאסר בפועל והגיש פסיקה.

11. באשר לנסיבותיו הקונקרטיות של הנאשם, הפנה לתסקירי שירות המבחן אשר התקבלו ועמדתו הנחרצת והחריגה לטעמו הממליצה על השתת ענישה קונקרטית על הנאשם. עוד הפנה לרישום הפלילי והתעבורתי המכביד של הנאשם אשר הגיש (במ/1) וצוין כי לאור עברו הפלילי של הנאשם, במסגרתו אף ריצה עונשי מאסר בפועל, הכולל בין היתר ביצוע עבירות נשק ואליומות - פוטנציאל הסיכון מהנאשם גדל שבעתיים. כן הפנה לכך שעל פי התסקירים שהתקבלו המסוכנות הנשקפת מהנאשם גבוהה, הנאשם אינו לוקח אחריות, מתקשה לבחון מעשיו, קיים חשש למעורבות רחבה יותר בפלילים על ידו והוא אינו מבטא נזקקות טיפולית. בנסיבות אלה עתר כי עונשו של הנאשם ימוקם ברף העליון של מתחם העונש לו עתר לצד מאסר על תנאי, קנס, פסילת רישיון בפועל למשך שנה וחצי ופסילה על תנאי.

טיעוני ההגנה לעונש

12. ב"כ הנאשם הכירה בערכים המוגנים אשר נפגעו ממעשי הנאשם אך לטענתה מידת הפגיעה בהם במקרה זה איננה משמעותית. כך הפנתה לנסיבות ביצוע העבירות ולכך שהנאשם לא איים על איש באמצעות האגרון שהיה מונח בכיסא מתחת מושב הנהג. עוד טענה כי הנאשם ישב על האופנוע מכובה כשהגיעו השוטרים בלבוש אזרחי, לא ידע תחילה כי המדובר בשוטרים וחשש לחייו לאור עברו הפלילי וסכסוכי עבר עם גורמים עבריינים. באשר למדיניות הענישה הנוהגת טענה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב, החל ממאסר על תנאי ועד עונשי

מאסר לתקופה קצרה לריצוי בעבודות שירות והגישה פסיקה לתמיכה בטיעוניה. כן טענה כי הפסיקה אותה הגיש ב"כ המאשימה מתייחסת לנסיבות ועבירות חמורות מהעבירות הנדונות.

13. לטעמה של הסנגורית, מתחם העונש ההולם במקרה זה הוא בין מאסר על תנאי ועד למאסר בפועל בן מספר חודשים. בעניינו של הנאשם עתרה לסטייה מן המתחם שהציעה משיקולי שיקום תוך שטענה כי מן התסקירים ניתן ללמוד על יציבותו התעסוקתית של הנאשם לראשונה בחייו, על כך שלא נפתחו כנגדו תיקים בעת האחרונה ואף ציינה כי הרשעתו האחרונה ישנה (לפני כמעט 10 שנים). ב"כ הנאשם ציינה את הודייתו של הנאשם וטענה כי לקח אחריות על מעשיו. עוד הפנתה לתסקיר אשר אינו ממליץ על עונש של מאסר מאחורי סורג ובריה תוך החזרת הנאשם לסביבה עבריינית וכן לחשש לרגרסיה במצבו של הנאשם באם בשל העונש שייגזר, ולו בעבודות שירות, יפלט ממעגל העבודה.

14. לטענת ב"כ הנאשם, נגרם לנאשם עוול על ידי שירות המבחן משלא נתן משקל לשינוי אותו עשה הנאשם בחייו וזקף לחובתו במסגרת הערכת המסוכנות את הדברים שמסר בגילוי לב לקצינת המבחן בקשר למעורבותו הפלילית בעבר. ב"כ הנאשם הוסיפה כי הנאשם לא הבין מה המשמעות של צו מבחן בעת עריכת התסקיר הראשון. לטענתה ברור היה כי יומלץ על ענישה בדמות של"צ ככל שיסכים הנאשם לעמוד בצו המבחן וכך הובטח על ידי שירות המבחן. בהקשר זה אף ציינה כי נאמר לנאשם בשירות המבחן שהעונש המומלץ יאפשר לו להמשיך לעבוד. מאחר וקצינת המבחן לא הייתה בארץ, לא קיבלה את הסכמת הנאשם לצו מבחן ועל כן לא המליצה כאמור. עוד הוסיפה כי במסגרת התסקיר השלישי, הנאשם הבהיר כי הוא רוצה ומסכים לעמוד בצו מבחן, ושה ציינה את הערכת שירות המבחן ביחס לרגרסיה אשר עלולה להיגרם לנאשם שאף משלם מזונות ככל שיאבד עבודתו. ב"כ הנאשם אף קבלה על עתירת המאשימה לפסילת רישיונו של הנאשם למשך שנה וחצי, ציינה כי על פי הוראת החוק המדובר בפסילת מינימום של שלושה חודשים ועתרה כי תושת על הנאשם פסילה על תנאי בלבד שכן זו הפעם הראשונה בה הורשע בעבירה מסוג זה.

דברי הנאשם

15. הנאשם הביע חרטה והוסיף שהיה מעדיף לדעת שהמדובר בשוטרים ולא להגיע למצב אליו נקלע. הנאשם הביע חשש כי יאלץ לחפש שוב עבודה, סיפר שעבר דרך ארוכה ושינה את אורחות חייו, שינה את מקום מגוריו והתרחק מכל החברים הישנים. לדבריו, בעבר לא היה מצליח להעביר מספר חודשים בלי להסתבך, אבל השנים הוכיחו שעשה שינוי בחייו. הנאשם הביע תקווה להמשיך בשיקום.

דין והכרעה

16. ב"כ המאשימה ביקש לקבוע מתחם ענישה אחד לעבירות בהן הורשע הנאשם, נהיגה פוחזת והחזקת אגרופן, כאירוע. ב"כ הנאשם לא התנגדה לאמור, והדבר אף נראה נכון בנסיבות העבירות דנן. לאור הסכמת הצדדים, יקבע במקרה זה מתחם ענישה אחד לשתי העבירות בהן הורשע הנאשם, כאירוע.

17. הערכים המוגנים אשר נפגעו מביצוע העבירות של נהיגה פוחזת והחזקת אגרופן על ידי הנאשם הם שמירה על גופו של אדם ובטחונו, שמירה על ביטחון ציבור המשתמשים בדרך וכן שמירה על אכיפת החוק והסדר. בע"פ 2519/14 **ענאד אבו קיעאן נ' מדינת ישראל** (3.11.2014) נדונו הערכים המוגנים שנפגעים מביצוע בעבירת נהיגה פזיזה ורשלנית:

"אשר לנהיגה פזיזה ורשלנית, ובפרט כשמדובר במנוסה מרשויות החוק, הערכים החברתיים העומדים על הפרק הם ביטחון ציבור משתמשי הדרך ושלומם ויכולתם של הרשויות לאכוף את החוק ולהביא עבריינים לדין".

בת"פ 6175-01-17 (שלום ק"ש) שלוחת תביעות מרום הגליל והגולן נ' רבאח (17.10.2017) (להלן: "עניין רבאח") דובר על הערכים המוגנים אשר נפגעים בביצוע עבירת החזקת אגרופן:

"הערך החברתי המוגן באמצעות האיסור על החזקת אגרופן או סכין מחוץ לתחום ביתו או חצריו של נאשם, אשר לא הוכיח כי החזיקם למטרה כשרה, הוא הערך של הגנה על שלמות גופו של האדם, תחושת הביטחון האישי, והבטחת שגרה בה יוכל אדם לקיים חיים שלווים ללא חשש מפרצי אלימות.

18. באשר לנסיבות ביצוע של העבירות: ביחס לנהיגה הפוזת, אין המדובר בעבירה אשר בוצעה לאחר תכנון מוקדם אלא במעשה ספונטני. יחד עם זאת, פירוט השתלשלות האירוע בכתב האישום המתוקן מלמד על פוטנציאל נזק לשלום השוטרים ולכלל המשתמשים בדרך ולנזק בפועל בדמות פגיעה באכיפת החוק ובשמירה על הסדר הציבורי. כך, עולה כי הנאשם החל בנסיעה מהירה לעבר השוטר קדור והמתנדב באופן שכמעט פגע בהם ואף עלה על המדרכה. בנוסף, מפורט כי במהלך המרדף ואף לאחר שכרזו השוטרים לנאשם לעצור, ועל אף שניתנה לו ההזדמנות לעשות כן, המשיך הנאשם בנסיעה מהירה עד אשר נחסם נתיב נסיעתו. מנגד, יש לזכור כי הנאשם לא ניסה לעקוף את אותה חסימה. נתתי דעתי לטענת הנאשם לפיה לא ידע שהמדובר בשוטרים עת החל מנוסתו, גם אם אקבל את הדברים, אין בכך כדי להביא למיתון משמעותי מאוד בנסיבות, וודאי לאחר שהנאשם בחר שלא לעצור לאחר שכרזו לו השוטרים, כמפורט בכתב האישום המתוקן.

19. באשר להחזקת האגרופן בעניין רבאח נאמר:

"אין חולק על כך כי האגרופן הוא כלי תקיפה וברובם המוחלט של המקרים, מטרת החזקתו היא שימוש פסול ואלים...אגרופן נועד מטיבו לתקיפה, בעוד שסכין עשוי לשמש גם למטרות שאינן בלתי כשרות. לצד קביעה זו יש לציין כי החזקת סכין, לעומת אגרופן, עלולה במקרים רבים להוות פוטנציאל פגיעה גבוה יותר, וזאת נוכח יכולת הפגיעה הרבה הקיימת בסכין, שביכולתו לחדור רקמות גוף, לפצוע ואף להרוג, יותר מאשר אגרופן, אשר איננו חפץ חד. אירועים פליליים רבים וחמורים, בהם מקרי קטילה, התבצעו על ידי סכין דווקא, לעומת אגרופן, אשר על אף מסוכנותו, הנו נדיר, יחסית לסכין, בשימוש באירועים פליליים."

בעפ"ג 20223-10-14 (מחוזי ת"א) מדינת ישראל נגד אימן תקרורי (09.02.2015) התערב בית המשפט בפסק הדין של בית המשפט השלום אשר נמנע מהרשעת הנאשם, הורה על הרשעתו הנאשם ובין היתר קבע:

"הדגש מושם על אופיו של "המכשיר" האסור שמדובר בו. אין כל סיבה שבעולם שאדם יחזיק באגרופן. כאשר מדובר בסכין מועלה לא אחת הטענה כי ניתן לעשות בו שימוש גם למטרות שאינן פסולות. כאשר מדובר באגרופן אפילו אמירה זו אינה נכונה. אגרופן נועד אך ורק לשימוש אסור ולא היתה כל סיבה שהמשיב יחזיק אותו ברכבו."

כן ראו רע"פ 1949/15 אימן תקרורי נגד מדינת ישראל (02.04.2015), שם נדחתה בקשת רשות הערעור של המבקש.

20. כידוע, קיימת משמעות לנסיבות החזקת האגרופן, אופי האגרופן, אופן החזקתו וההקשר שבו הוחזק האגרופן. לטענת הנאשם האגרופן אינו שלו אלא הונח באופנוע על ידי אחר, יחד עם זאת אישר שהיה מודע להימצאותו של האגרופן באופנוע ואף הודה בהחזקתו שלא למטרה כשרה, בעת הודייתו בעובדות כתב האישום המתוקן. יש לתת

את הדעת לכך שהמדובר באגרון בעל שני חודים ושימוש בו יכול לגרום נזק. לצד זאת יש לזכור כי האגרון הוחזק כאמור באופנוע עליו רכב הנאשם, מתחת למושב הנהג ולא על גופו של הנאשם ובכך יש כדי למתן במעט את הנסיבות. אין המדובר במקרה בו הוחזק האגרון במועדון או מקום התקהלות אחר. עוד יש לתת את הדעת לכך שלא נטען כי נעשה כל שימוש באגרון על ידי הנאשם, לשם איום או כל שימוש אחר. נוכח כל המפורט לעיל, נראה כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים ממעשי הנאשם איננה ברף הגבוה.

21. באשר לענישה הנוהגת וטרם סקירתה יש לזכור, מבלי למעט בחשיבות שקילתה וחשיבות אחידות הענישה (ע"פ 6544/16 **ניסנצויג נ' מדינת ישראל** (21.2.2017)), כי מתחם העונש ההולם מגלם הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים שמדיניות הענישה היא רק אחד מהם. אין המדובר בעניין אריתמטי ולבית המשפט נתון בהקשר זה מרחב מסוים של גמישות (ר' בע"פ 3877/16 **ג'אבלי נגד מדינת ישראל** (17.11.2016) ועפ"ג 12063-04-15 **בראונר נ' מדינת ישראל** (20.07.2015)).

22. ההגנה והמאשימה הגישו פסיקה לתמיכה בעמדותיהם באשר למתחם העונש ההולם והענישה הראויה. כך לדוגמה הוגשה מטעם המאשימה הפסיקה אשר תפורט להלן, כשיש טעם מסוים בטענת ההגנה לפיה המדובר במקרים בהם נסיבות ביצוע העבירות ו/או סוג העבירות הנוספות אשר בוצעו ומהותן, מלמדים על חומרה רבה יותר מאשר בעניינו:

· ע"פ 2519/14 **אבו קיעאן נ' מדינת ישראל** (29.12.2014) שם הורשע המערער במסגרת הסדר טיעון בעבירות של נהיגה פזיזה ורשלנית, הפרעה לשוטט בשעת מילוי תפקידו, וגניבת רכב. לבד מהעובדה שהמערער הורשע בעבירות נוספות ושונות מאלה שבעניינו, גם נסיבות ביצוע העבירות מלמדות על חומרה רבה יותר אף ביחס לנהיגה הפזיזה הרלבנטית לעניינו. בין היתר המערער אף התנגש ופגע בשתי נידות משטרה בעת ביצוע העבירות. בית המשפט העליון קבע כי מתחם הענישה בגין כלל העבירות כאירוע הוא בין 12 ל- 32 חודשי מאסר, והותר על כנו את העונש בן 30 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלוות בנסיבותיו הקונקרטיות של הנאשם, בין היתר התסקיר השלילי שהתקבל בעניינו.

· רע"פ 1454/14 **אבו סנד נ' מדינת ישראל** (26.2.2014), שם המבקש הורשע לאחר הודאתו בעבירת נהיגה בפזיזות והכשלת שוטט. הנאשם הגיע למחסום יזום, לא ציית להוראות השוטרים לעצור והמשיך בנסיעה מהירה. אחד השוטרים נאלץ לקפוץ לשולי הכביש כדי לא להיפגע. השוטרים החלו במרדף אחרי הנאשם, תוך כריזה חוזרת ונשנית שיעצור את רכבו. הנאשם נסע מהר, זגזג בין רכבים וגרם להם לזוז לשוליים. בשלב מסוים עצר הנאשם את הרכב בצד הכביש ושלושה נוסעים שהיו עמו ברכבו נמלטו ליער הסמוך. בית המשפט המחוזי החמיר בערעור את המתחם שנקבע והעמידו בין 3 חודשי מאסר ועד 24 חודשי מאסר. על המבקש, בעל עבר פלילי נגזרו 5 חודשי מאסר בפועל קנס 3,000 ₪, פסילת רישיון ל-364 ימים, מאסר על תנאי ופסילת רישיון על תנאי. בקשת רשות הערעור מטעם המבקש נדחתה.

· רע"פ 322/15 **ג'אנח נ' מדינת ישראל** (22.01.2015), המבקש הורשע על יסוד הודאתו בעבירות החזקת סכין והחזקת סם מסוג חשיש שלא לצריכה עצמית. נקבע כי מבחינת הנסיבות עניינו של הנאשם נמצא ברף הגבוה. על פי תסקיר שהתקבל בעניין המבקש, התקשה לשתף פעולה, לא ניתנה המלצה טיפולית ושירות המבחן המליץ על ענישה קונקרטית בעניינו. למבקש עבר פלילי עשיר. נקבע מתחם עונש להחזקת הסכין בין שישה חודשי מאסר לבין 12 חודשי מאסר ומתחם כולל בין 9 ל- 24 חודשי מאסר בפועל. על המבקש נגזרו 12 חודשי מאסר בפועל. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון.

23. מנגד, הגישה ההגנה פסיקה שבחלקה מדובר בהסדרי טיעון סגורים אשר אומצו על ידי בתי המשפט, בהם הוסכם על עונש של מאסר על תנאי ביחס לעבירת החזקת סכין ואף עבירות נלוות (ת"פ (שלום ק"ג) 3155-11-13 **מדינת ישראל נ' גדלוב** (17.12.2015), ת"פ (שלום ק"ג) 14747-01-16 **מדינת ישראל נ' אבו רקייק** (25.5.2016)). מובן שאין באלה כדי ללמד מהי הענישה הנוהגת בסוג זה של עבירות. כידוע, השיקולים לאימוץ הסדר טיעון על ידי בית המשפט אינם זהים לגמרי לאלה הנשקלים לפי תיקון 113 לחוק העונשין, וקיימים שיקולים שונים ונוספים הנשקלים במסגרת מבחן האיזון (ע"פ 2021/17 **מצגר נ' מדינת ישראל** (30.4.2017)). בנוסף, הפנתה לגזרי הדין הבאים:

• ת"פ (שלום ת"א) 9235-01-13 **מדינת ישראל נ' מלקה** (19.10.2015), הנאשם הורשע בעבירה של החזקת סכין. מהתסקיר עלה כי הנאשם סובל מהפרעה נפשית ומטופל בתרופות. בתסקיר הומלץ על השתתף של"צ. לנאשם עבר פלילי. הנאשם מטופל במרפאה לבריאות הנפש ובדיקת הסמים שביצע חזרה נקיה, הנאשם לא ביצע עבירות נוספות. לשימור מצבו, מוקם הנאשם בתחתית המתחם. לכן נגזר מאסר בפועל בן 30 ימים בעבודות שירות ומאסר על תנאי.

• ת"פ (שלום ראשל"צ) 10442-05-16 **מדינת ישראל נ' מלכה** (26.6.2016), הנאשם הורשע בהתאם להודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של החזקת סכין. הצדדים עתרו במשותף למאסר על תנאי והתחייבות כספית. לנאשם עבר פלילי והוא ריצה עונשי מאסר בפועל בעבר. הנאשם נידון בגין אותו אירוע בבית משפט לתעבורה וריצה שלושה חודשי מאסר בעבודות שירות. נשקל עברו הפלילי, חלופה הזמן, הודאת הנאשם ואושר ההסדר. נגזרו מאסר על תנאי והתחייבות.

ראו עוד:

• עפ"ג (מחוזי - ת"א) 56424-10-10 **מדינת ישראל נ' מסארוה** (4.4.2011), שם הורשע המערער בעבירה של החזקת סכין. המדובר במי שהחזיק בשני סכינים ואגרופן ולחובתו עבר פלילי רב בעבירות חמורות. בית המשפט המחוזי התערב בעונש שנגזר על ידי בית משפט השלום והעמיד את עונשו של הנאשם על 4 חודשי מאסר בפועל, שירוצו בעבודות שירות לצד הענישה הנלוות.

24. לאחר סקירת המפורט לעיל, מצאתי להעמיד את מתחם העונש ביחס לכלל העבירות כאירוע, **בין 3 חודשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל.**

25. ביחס לעונש הפסילה המבוקש, במקרה הנדון קמה חובת פסילה מכוח סעיף 338(1)(א) לחוק העונשין והתוספת הראשונה לפקודת התעבורה [נוסח חדש], לתקופת מינימום בת 3 חודשים. בראי הענישה הנוהגת (ראו: ת.פ. (שלום ק"ג) 59431-05-17 **מדינת ישראל נ' אהוד** (15.10.2018) והפסיקה המוזכרת שם ביחס לפסילת רישיון, נסיבות ביצוע העבירה אשר פורטו לעיל, הערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, מצאתי להעמיד את **המתחם לעניין הפסילה בין 3 חודשי פסילה בפועל לבין 12 חודשי פסילה בפועל.**

הנסיבות הקונקרטיות

26. מבחינת נסיבות הקונקרטיות של הנאשם, לטעמי, נכון וראוי היה לגזור את עונשו למאסר לריצוי בעבודות שירות לתקופה בת מספר חודשים. זאת לאחר שנתתי דעתי להודיית הנאשם והדרך השיקומית המסוימת אותה עשה, תוך שהוא שומר על יציבות תעסוקתית מזה כשנה ואף לא הורשע בפלילים מאז שנת 2010 ועד להרשעה בביצוע העבירות בתיק דנן. לצד זאת, לעברו הפלילי המכביד, למפורט בתסקיר שירות המבחן הכולל הערכת המסוכנות

הגבוהה במצבו, ולצורך בעונש מוחשי אשר יעביר מסר מציב גבול עבורו. זאת אף לאחר ששקלתי את המלצת שירות המבחן והערכתו לפיה מאסר בפועל יעמיק את הדפוסים העבריינים הקיימים אצל הנאשם ויפגע בהליך השיקומי בו הוא מצוי.

27. בעניינו של הנאשם הוריתי על קבלת חוות דעת מאת הממונה על עבודות שירות. חוות דעת התקבלה נושאת תאריך 11.11.2018. על פי המפורט בה התבקשה והתקבלה חוות דעת משטרת ישראל בעניינו של הנאשם בהתאם לסעיף 51ב(1)(1) לחוק העונשין וזו לשונה: "... על פי מודיעין משטרת ישראל הנדון פעיל פלילית. בחודשים האחרונים התקבל מודיעין עדכני אודות כוונות פגיעה של הנדון באנשים המסוכסכים עמו. לאור האמור לעיל, אינו מתאים לביצוע עבודות שירות".

28. ביום 5.12.2018 התקיים בפניי דיון אליו התייצב נציג משטרת ישראל ואף הוצג בפניי החומר הרלבנטי לחוות דעת משטרת ישראל במעמד צד אחד. אבהיר, מבלי לחשוף את מהות החומר, כי התרשמתי שקיים קושי לשבץ את הנאשם בעבודות שירות, בין היתר לאור סכסוכים קיימים אך יש לציין כי החשש לאו דווקא נוגע בעיקרו לכוונות פגיעה מצד הנאשם. כך או כך התרשמתי כי מצבו של הנאשם עונה לתנאי שבסעיף 51ב(1)(1) שעניינו "קיומו של יסוד סביר לחשש לפגיעה בגופו או בחייו של אדם לרבות בנאשם". על כן, הנאשם אינו מתאים לריצוי העונש בעבודות שירות. אבהיר בהקשר זה כי בנסיבות אלה אינני סבורה כי אף נכון לשקול לגזור עונש של "צ על הנאשם".

29. משזו נקודת המוצא, יש לבחון איזה עונש ראוי ונכון לגזור על הנאשם. בפרט יש לבחון האם נכון בנסיבות אשר נוצרו, לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל שלא ירוצה בעבודות שירות למספר חודשים, שהוא בגדרי מתחם העונש ההולם, אך אשר עלול להעמיק את דפוסיו העבריינים ולפגוע בסיכויי שיקומו על פי עמדתו הברורה של שירות המבחן. לחילופין האם נכון בנסיבות אשר נוצרו, לסטות בעניינו ממתחם העונש ההולם על מנת להימנע מהשתת עונש זה בשל סיכויי שיקומו של הנאשם וכדי להימנע מחבלה בהם.

30. על פי סעיף 40 ד(א) לחוק העונשין:

"קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969".

31. בע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.2018) הבהירה כב' השופטת ברק ארז כי את סעיף 40ד(א) לחוק העונשין יש ליישם בזירות, אך לתת לו משמעות מעשית. לדבריה:

"חשוב לשים לב כי המחוקק הקנה שיקול דעת רחב לבית המשפט ביישומו של הסעיף וכי נקודת המוצא בהפעלתו היא העדפתם של שיקולי שיקום (ראו: אורן גזל-אייל "חריגה ממתחם העונש ההולם" ספר דורית ביניש 539, 546 (קרן אזולאי ואחרים עורכים, 2018) (להלן: גזל-אייל)). אכן, לא מתפוגגים מאליהם שיקולי ההלימה גם כאשר חלים שיקולי השיקום. אולם, יש להקפיד על כך שהבחירה בעונש לא תפגע באופן ממשי בסיכויי השיקום (שם, בעמ' 550-551)".

באשר לתנאי שעניינו סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם הבהירה כי על הנאשם הנטל להציג עובדות וראיות לסיכויי שיקום, שבראשם תסקיר שירות המבחן, להבדיל מטענות בעלמא. ראו גם ת"פ (מחוזי - ח"י) 48024-03-17 מדינת ישראל נ' פייבושנקו (14.6.2018), שם הורשע הנאשם בביצוע שוד. באותו עניין, הבהיר בית המשפט המחוזי כי יישום סעיף 40ד(א) לחוק העונשין נתון במידה רבה לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית, המתרשמת מסיכויי השיקום ומעריכה

אותם. עוד נקבע כי במקרים מסוג זה הקו המנחה הוא שימור סיכויי השיקום גם תוך פגיעה מסוימת בשיקולי ההלימה.

32. **מן הכלל אל הפרט:** הנאשם, יליד שנת 1979, גרוש ואב לשני ילדים בני 6 ו-9. לדבריו, עובד מזה למעלה משנה במקום עבודה קבוע, נגמל משימוש בסמים, התרחק מגורמים עבריינים, מפרנס ומשלם מזונות. אין להקל ראש במאמץ ובשינוי אותו מנסה לעשות הנאשם בחייו ואף התרשמתי מדבריו בעת הטיעון לעונש כי מאמציו כנים. כתמיכה באמור אף העובדה שמאז שנת 2010 לא הורשע בביצוע עבירות נוספות (למעט אלה מושא כתב האישום הנדון). עוד יש לזכור כי העבירות מושא התיק דנן בוצעו בשנת 2014, כתב האישום הוגש בשיהוי מסוים, בשנת 2016. אלה מלמדים על מגמה חיובית בדרכיו של הנאשם. יש לזכור כי הנאשם התחבר לחברה שולית מגיל צעיר מאוד ולתת את הדעת לקושי הממשי להתנתק מהחברה אליה התרגל. לצד זאת, לא ניתן להתעלם מעברו הפלילי מכביד של הנאשם במגוון עבירות, ובכללן עבירות נשק, אלימות, הצתה, עבירות כנגד שוטרים, עבירות סמים ושבל"ר. הנאשם אף ריצה עונשי מאסר ממשיים, כפי שמעיד במ/1 - הרישום הפלילי בעניינו. בנוסף, בגיליון הרישום הפלילי התעבורתי של הנאשם 38 הרשעות בתחום התעבורה - רובן ככולן מסוג ברירת משפט.

33. בתסקירי שירות המבחן אשר פורטו בהרחבה לעיל, מצוינים עברו הפלילי והשולי של הנאשם, קשייו לקבל אחריות על מעשיו (הגם שהודה בביצוע העבירות), להתבונן בהתנהגותו באופן ביקורתי, כמו גם הערכת הסיכון הגבוהה בעניינו וההשערה בדבר קשריו העבריינים גם היום. לצד זאת, שירות המבחן נותן דעתו לסיכויי השיקום לנאשם. כך, מציין שירות המבחן באופן ברור את שאיפתו של הנאשם לחיים נורמטיביים במרכזם תפקידו כאב ומפרנס, את יציבותו התעסוקתית, ואף מציין כי ככל שיתמיד בשגרת חייו תוך יציבות תעסוקתית הסיכון ממנו יפחת. נראה כי במקרה הנדון, שמירת הסטטוס קוו ובכלל זאת תעסוקה יציבה היא הבסיס לסיכוי לשיקומו של הנאשם. בנסיבות אלה, לטעמי, אין המדובר בטענה בעלמא בדבר סיכויי שיקום הגם שאלה אינם מושלמים.

34. אינני מקלה ראש כלל בעברו הפלילי של הנאשם או בהערכת המסוכנות ממנו כמפורט בתסקירים שהתקבלו. יחד עם זאת, לטעמי, קיים סיכון ממשי כי עונש של מאסר בפועל, ולו למספר חודשים בודדים, יביא לפגיעה בסיכויי השיקום של הנאשם ובדרכו השיקומית, שהגם שאיננה מושלמת - קיימת. זו גם עמדתו הברורה של שירות המבחן המפרט בתסקיר: **"לאור מאמציו לתיקון דרכיו, אנו סבורים כי מאסר בפועל יעמיק דפוסים עברייניים הקיימים בו ויפגע בתהליך השיקומי בו הוא מצוי"**.

35. בשל נסיבות מיוחדות אלה, מאפייניו של הנאשם אשר פורטו בהרחבה לעיל ובתסקירים, לצד עמדת שירות המבחן ביחס לעונש מאסר לנאשם, מסקנתי היא כי בהינתן שהעונש היחיד אותו ניתן לגזור על הנאשם בנסיבותיו הוא מאסר בפועל של ממש, יש מקום לסטות ממתחם העונש ההולם על מנת שלא לחבל בסיכויי שיקומו. חשוב לציין בהקשר זה כי הגם שהתוצאה של קיומם של סיכויי שיקום היא רווח מידי לנאשם עצמו, סיכויי שיקום ושיקום נאשמים הם בעלי חשיבות מן המעלה הראשונה לאינטרס הציבורי בכללותו.

36. לצד המפורט לעיל, גם אני סבורה, כהמלצת שירות המבחן, כי קיים צורך בענישה מוחשית לנאשם אשר תעביר לו מסר מציב גבול. זו תהיה בדמות קנס מכביד ושלילת רישיון נהיגה לתקופה ממשית ואף מאסר על תנאי מרתיע, אשר ישמש עבורו כתמרור אזהרה. בנוסף, יוטל על הנאשם צו מבחן למשך שנה, כך ששירות המבחן ילווה את הנאשם לאורך השנה ויסייע לו להתמיד במאמציו לשיקום.

37. אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר על תנאי למשך 8 חודשים, לתקופה של שלוש שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין או עבירות אלימות על פי חוק העונשין ובכלל זאת עבירות מסוג פשע ועוון

וכן עבירת איומים.

ב. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים, לתקופה של שלוש שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה על פי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין.

ג. קנס בסך 5,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-24 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, כשהראשון בהם ביום 1/2/19 ובכל 1 לחודש אחריו. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

ד. צו מבחן למשך 12 חודשים מהיום. הנאשם ימצא בפיקוח שירות המבחן למשך 12 חודשים מהיום. במסגרת המבחן ישולב הנאשם בכל הליך טיפולי ששירות המבחן ימצא לנכון מעת לעת. הנאשם מוזהר כי אם לא ימולאו תנאי הצו במלואם, ניתן יהיה לבטלו ולהטיל עליו עונש נוסף, בגין העבירות בהן הורשע, במקום צו המבחן.

ה. פסילה בפועל מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 8 חודשים לרכב דו גלגלי שמוגדר A ברישיון הנהיגה על כל סוגיו, וכן על רכב המוגדר D ברישיון נהיגה, על כל סוגיו. מובהר כי אינני פוסלת את הנאשם מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה מסוג B ו-C. על הנאשם להפקיד את רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט לא יאוחר משעה 14:00 היום. **לא יופקד הרישיון, יחשב הנאשם כפסול מלנהוג מהיום, אך הפסילה לא תימנה ולכן לא תסתיים.** נעתרתי לבקשת הסנגור להגביל את הפסיקה לסוגי הרכב המפורטים, משהובהר לי בעת מתן גזר הדין כי הנאשם משתמש ברכב לצורך ביצוע עבודתו ולאור חשיבות תעסוקה יציבה עבורו.

ו. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של שישה חודשים וזאת על תנאי למשך שנתיים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה על פי סעיף 338(א)(1) על פי חוק העונשין או עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי כחוק תוך 45 יום.

המזכירות תעביר עותק גזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

ניתן היום, ה' טבת תשע"ט, 13 דצמבר 2018, במעמד הצדדים.